

Genealogie van Hoepertingen

door

N.L. van Dinther © 2016

Generatie I

I **Koenraad I van Hoepertingen** is overleden na 1155.

In 1155 maken we kennis met Koenraad van Hoepertingen: Lodewijk (I), graaf van Loon, oorkondt dat Walter, deken van Sint-Gerðen, en zijn broeder Hubertus, aan de abdij van Averbode hun goed van Eicke que supra Mosam est gegeven hebben, met de rechtsvormen door de Salische wet voorgeschreven. (Het is een bekrachtiging van de stichting van Sint-Jansberg van 1136). De graaf verklaart terzelfdertijd voogd van de abdij gekozen te zijn, waarvoor hem een jaarlijkse rente van zes solidi toegewezen is. Getuigen: Arnoldus gezegd Arnoldus de Kesninck, Godefridus de Materberg, Cono de Dipenbeke, Conradus Calmont, Godefridus de Wichine, Conradus de Hubertingen (Hoepertingen).¹

[1270] (?) (Deze datum lijkt op een verschrijving en moet van een vroegere datum zijn, de vermelding is alleen bekend van een veel latere optekening).

Bekrachtiging door graaf Arnold (IV) van Loon van de vrijheidsoorkonde van 1170 aan de inwoners van de burg Kolmont vergund door graaf Lodewijk (I). Getuigen zijn o.a. Koenraad van Hoepertingen en Godfried (Guerdt) de Lewis.²

Hij huwde met **Mabelia de vermoedelijke dochter van Godfried Willemsz. van Jesseren**, zij hertrouwde met Gijsbert de Lewis

Zij hertrouwd met **Gijsbert de Lewis** met wie zij drie zonen kreeg, Zij was samen met haar zuster Mathilde , gehuwd met Walter van Hercke, erfgenaam van Jesseren.(zie hiervoor de oorkonde van 1218)³

Van hen is een kind bekend:

1 **Koenraad II van Hoepertingen**, zie II.

Generatie II

II **Koenraad II van Hoepertingen**, zoon van **Koenraad I van Hoepertingen (I)** en **Mabelia van Jesseren**.

In een viertal oorkonden uit 1213 wordt Koenraad van Hoepertingen genoemd als getuige voor Lodewijk (II) van Loon, samen o.a. met Godfried de Lewis.⁴

1213: Koenraad van Hoepertingen (Conradus de Hobertingen) is getuige in een oorkonde van Lodewijk (II), graaf van Loon, aan de abdij van Averbode.⁵

In 1216 is Koenraad van Hoepertingen getuige in een oorkonde van Lodewijk (II) graaf van Loon.⁶

---

¹ Oorspr. Archief abdij van Averbode inv. nrs. 4040 en 4041 (oud nr. 11). Met zegel van Lodewijk van Loon. Limburgse oorkonden door Kanunnik dr. Jos. Coenen, aalmoezenier van 't gevang te Luik, deel I, Maaseik Van der Donck-Robyns, 1932, blz. 178, nr. 419.(naar nr. 10)

² Coenen Limburgsche oorkonden III, nr. 2014, zie ook Coenen I nr. 484. De toevoeging (IV) bij Arnold is van Coenen!

³ Baron C. de Borman en Edouard Poncelet, Euvres de Jacques de Hemricourt, tome deuxième, le miroir des nobles de Hesbaye, Bruxelles 1925, Librairie Kiessling et Cie, P. Imbrechts, successeur. M. Hayez, imprimeur de l'Académie Royale de Belgique. Tableaux Généalogiques des principales familles etc., blz. 285, Leeuw (au comté de Looz). Voor van Jesseren zie Coenen, deel 1 blz. 103 nr.197, blz. 107 nr. 211, blz. 109 nr. 217, blz. 113 nr. 227, blz. 122 nr. 257, blz. 134 nr. 296, blz.154, nr. 350, blz. 200 nr. 489, blz. 306 nr. 804.

⁴ Coenen deel I , blz. 282-284, nrs. 737,738,739 en 740.

⁵ Oorspr. Archief abdij van Averbode inv. nr. 4042 (oud nr 88), met fragment zegel van Lodewijk van Loon.

⁶ Coenen, deel I blz. 297 nr. 777.

Genealogie van Hoepertingen

In een oorkonde van vóór juli 1218 geven Willem de Lewis, edelman, en zijn broers Godfried en Gijsbert aan de abdij van Herkenrode het patronaat van de kerk van Gischen (Jessenen), en Willem verkoopt haar een deel van de tienden, Walter, ridder van Hercke, geeft, met toestemming van zijn vrouw Mathilde en zijn zonen Philips, Willem en Diederik, het andere deel van de tienden van Jesseren aan Herkenrode, als bruidsschat van zijn dochter die daar de sluier aangenomen had. Lodewijk (II), graaf van Loon, van wie die tienden en patronaat in leen voortkwamen, bekrachtigt de verkoop en de gift. Bij de getuigen Koenraad van Hoepertingen.⁷

Uit het bovenstaande blijkt dat de nalatenschap van Jesseren o.a. terecht gekomen is bij de kinderen uit het tweede huwelijk van Mabelia, haar eerste echtgenoot Koenraad van Hoepertingen wordt alleen vermeld in 1155 terwijl haar vader Godfried van Jesseren nog voorkomt in 1171, zodat geconcludeerd kan worden dat Koenraad van Hoepertingen voor 1171 overleden is nalatende één zoon, die niet meedeelde in de nalatenschap Jesseren.

In drie oorkonden eveneens van vóór juli 1218 treedt Koenraad van Hoepertingen op als getuige voor Lodewijk (II), graaf van Loon, in twee daarvan samen met Godfried de Lewis.⁸

In 1218 verklaart Arnold (III), graaf van Loon, dat zijn broer Lodewijk (II) vier honderd Luiker marken van de kloosterzusters van Herkenrode ontvangen had om naar Jerusalem te vertrekken en dat Lodewijk daarna, toen hij zich op zijn sterfbed bevond, aan de abdij voor eeuwig afgestaan had de tienden van Hasselt, Kermt, Kuringen en Stolrooie. (zie akte nr. 807) etc. Getuigen o.a. Koenraad van Hoepertingen en Godfried de Lewis.⁹

Koenraad van Hoepertingen is o.a. samen met Godfried de Lewis en diens zoon Gijsbert de Lewis getuige voor Arnold (III), graaf van Loon, in een oorkonde van 1219.¹⁰

In 1219 geven de deken Hendrik en geheel het kapittel van de Sint-Servaaskerk van Maastricht in cijns aan de abdij van Herkenrode, voor honderd Luiker solidi jaarlijks, hun allodiaal goed in Meuwen etc. Zij doen de akte zegelen door Arnold (III), graaf van Loon. Onder de getuigen uit de grafelijke "familie" Koenraad van Hoepertingen en Robert van Corswerme etc.¹¹

Herman van Elsloo geeft in 1220 aan de abdij van Herkenrode het derde deel van de tienden van Steyne die hij in leen hield van Diederik van Heinsberg. Getuigen: Koenraad van Hoepertingen en Godfried de Lewis, viri nobilis, Robert van Corswerme en Lambert castellanus van Brustemio.¹²

Hugo, prins-bisschop van Luik, oorkondt in 1220 dat Mechtildis, abdis van Munsterbilzen, en Arnold III, graaf van Loon, de kapel van Biezen aan de Duitse Orde hebben geschonken, en hij bekrachtigt die schenking. Onder de getuigen zoals b.v. Hendrik hertog van Brabant, Lodewijk hertog van Beieren, ook Alexander van Wilre, Herman van Elsloo, Henricus van Rumershoven, Koenraad van Hoepertingen en Robert van Corswarem.¹³

---

⁷ Coenen, deel I, blz.306 nr. 804.

⁸ Coenen, deel I, blz.306-308, nrs. 805, 806 en 807.

⁹ Coenen, deel I blz. 309-310, nr. 810.

¹⁰ Coenen, deel I, blz. 316-317, nr. 830.

¹¹ Coenen, deel I blz. 318, nr. 833. Dr. P. Doppler, verzameling van charters en bescheiden betreffende het Vrije Rijkskapittel van St. Servaas te Maastricht, Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg à Maastricht, tome LXVI, troisième série, tome XI, 1930 blz. 265 nr. 81.

¹² Coenen, deel I, blz. 323, nr. 849.

¹³ Grauwels, regestenlijst der oorkonden van de landkommanderij Oudenbiezen en onderhorige kommanderijen, deel (1-1152), Brussel, Algemeen Rijksarchief, rijksarchief te Hasselt, 1966, blz. 1 nr. 2.

Hij was gehuwd met **N.N. van Heers** dochter **Koenraad van Heers**.

Uit het huwelijk van Koenraad II van Hoepertingen met mogelijk een dochter uit het geslacht Van Heers.
¹⁴ zijn mogelijk vier kinderen bekend.

1 Koenraad III van Hoepertingen.

1223: Koenraad van Hoepertinghen, edelman, had met toestemming van diens erfgenamen, aan de abdij van Herkenrode het deel van de tienden van Hoepertingen verkocht dat hij in leen hield van Lodewijk (III), graaf van Loon en Rieneck. Deze keurt die verkoop goed.¹⁵

In de naam van de heilige en onverdeelde Drieëenheid. Dirk, graaf van Megen, (wenst) blijvend (heil) aan allen. Wij willen, dat het aan alle mensen, zowel van de toekomstende als van de huidige tijd, bekend weze, dat Koenraad van Hubertinghen, edelman, de tiend, die hij van ons in leen hield, met verlof en instemming van ons en van alle erfgenamen vrijwillig heeft verkocht aan het huis van Herckenrode als blijvend en erfelijk bezit. Hieraan hebben wij deste gewilliger onze toestemming gegeven opdat het convent van genoemd huis voor ons en voor onze voorouders zou bidden. En omdat wij willen, dat deze verkoop geldig weze, hebben wij dit schrijven tegen elke valse aanval bekrachtigd door de aanhechting van ons zegel. Gegeven in het jaar van 's Heren menswording 1223.¹⁶

1223: Hugo (de Petraponte), bisschop van Luik, keurt de vervreemding goed, door Koenraad van Hoepertingen gedaan ten voordele van de abdij van Herkenrode, van de tienden die hij in leen hield van Lodewijk (III), graaf van Loon en van Diederik (II) graaf van Megen.¹⁷

1224:

Diederik, heer van Altena, schenkt aan het klooster Postel een halve mark Keuls en de helft van de keurmede die aan de kerk van Mierde toebehoort, om daarmee twee godslampen in de kerk van Mierde te laten branden. Getuige o.a. Koenraad van Hoepertingen.¹⁸

1224:Koenraad van Hoepertingen is getuige in een oorkonde van Diederik (II) van Altena, samen met Lodewijk graaf van Loon, Diederik castellanus van Loon, Wilhelmus castellanus van Montenaken, Wilhelmus van Tongeren, Godefridus castellanus van Calmont en Wilhelmus van Herken. Diederik van Altena schonk aan de abdij van Averbode in Brustem een vierde van de tienden, bevestigd door Imaina, zijn vrouw, Willem en Engelbert van Hoorne, zijn neven.¹⁹

In mei 1227 treedt Koenraad van Hoepertingen op als getuige in een oorkonde van Arnold (IV), graaf van Loon.²⁰

---

¹⁴ Zie over Van Heers bij Godfried van Hoepertingen.

¹⁵ Oorspr. Bisschoppelijk Archief (BA) Luik, archief abdij Herkenrode, inv. nr. 44, afhankelijk zegel verloren. Daris Notices I blz. 454-455 nr.2, Coenen, deel I, blz. 339 nr. 901.

¹⁶ Oorspr. BA Luik, archief abdij Herkenrode inv. nr. 45, afhankelijk beschadigd zegel van Dirk, graaf van Megen. Daris Notices I blz. 455 nr. III, Coenen, deel 1, blz. 339-340 nr. 902.

¹⁷ Daris Notices I blz. 456. Coenen, deel I blz. 340 nr. 903. Zie ook www.nicovandinther.nl <<http://www.nicovandinther.nl>> , dossiers: De oudste generaties van de graven-heren van Megen.

¹⁸ Dr. H.P.H. Camps, oorkondenboek van Noord-Brabant tot 1312, I, De Meierij van 's-Hertogenbosch (met de heerlijkheid Gemert) eerste stuk (690-1294), 's-Gravenhage verkrijgbaar bij Martinus Nijhoff, 1979, blz. 198, nr. 128)

¹⁸ Oorspr. Archief abdij van Averbode inv. nr. 4043 (oud nr. 101) en met een gelijk luidende tekst inv. nr. 4044 (oud nr. 102), aan beide oorkonden het zegel van Diederik van Altena, die aan nr. 4044 het gaafst. Litt. Dr. J.C. Kort, De heren van Altena tot 1242 in: De Brabantse Leeuw, jaargang 55-3, 2006, blz. 148.)

²⁰ Coenen, deel I, blz. 356, nr. 955.

Genealogie van Hoepertingen

In juni 1227 is Koenraad van Hoepertingen getuige in een oorkonde waarbij Diederik, heer van Heinsberg, aan de abdij van Herkenrode geeft de helft van al zijn goederen te Bursen (Boezlam).²¹

Op 21 december 1234 is Koenraad van Hoepertingen getuige in een oorkonde van Arnold (IV), graaf van Loon.²²

In maart 1236 schenkt Koenraad van Hoepertingen bij testament aan het convent van de H. Maria van Herckenrode,(abdij van Herkenrode), zijn patronaatsrecht op de kerk van Hoepertingen.²³

In maart 1237 vermaakt Koenraad van Hoepertingen aan de abdij van Herkenrode tien mark op zijn molen van Elsholte. De akte draagt zijn zegel, alsook dat van zijn bloedverwant de heer Herman van Wilre.²⁴

augustus 1238:

Koenraad van Hoepertingen oorkondt dat hij de goederen, die Wilhelmus de Repe van hem in leen houdt, aan het huis Biezen schenkt mits een jaarlijkse cijns van 12 denieren Luiks. Aan de oorkonden zijn de zegels bevestigd van Koenraad van Hoepertingen en Herman van Wilre.²⁵

2 Godfried van Hoepertingen, zie III.

3 N.N. van Hoepertingen.

Zij was mogelijk gehuwd met **Anselm van Versaines**.

In 1221 verkoopt Anselm, ridder van Versaines (=Vorsen), aan Herkenrode de tienden van Hoepertingen, die hij in leen hield van de graaf van Loon, Arnold (III). Deze bekrachtigt de verkoop.²⁶

Lodewijk van Diepenbeek trad op als een van de leenrechters in een oorkonde van 1330 waarin de graaf van Loon bekrachtigt dat Clarisse van Lamén met haar echtgenoot Gerard van Hoepertingen, bijgenaamd van Versenne (=Vorsen), haar landgoed Lamén overdraagt aan Marinus van Loon, de broer van Lodewijk IV van Loon.²⁷

Op 6 juli 1322 is Gerard van Hoepertingen, schildknaap, rechter in een oorkonde van Arnold, graaf van Loon betreffende een geschil met de kommanderij van Biezen.²⁸

Mogelijk is hij een nakomeling van de in 1221 genoemde Anselm van versaines (=Vorsen).

4 N.N. van Hoepertingen.

Zij was mogelijk gehuwd met **Koenraad van Wilre**.

Mogelijk is hij een broer van Herman van Wilre samen met Koenraad van Hoepertingen genoemd in 1237 en 1238 als bloedverwanten. Een andere mogelijke broer is Alexander van Wilre, die o.a. deelnam aan de 5^e kruistocht en in 1218 te Damiate in Egypte aanwezig was samen met zijn niet met naam bekende broer. Zij verkregen wegens moedig gedrag relikwieën die zij schonken aan het

---

²¹ Coenen, deel I, blz. 357, nr. 957.

²² Coenen, deel II, blz. 32 nr. 1103.

²³ Daris, notices. blz. 457 nr. VII. Coenen deel 2, blz. 45 nr. 1143 (NB met datum maart 1237 en blz. Daris 357!)

²⁴ Coenen, deel II, blz. 45-46, nr. 1144.

²⁵ Oorspr. op perkament; fragmenten van de zegels van G (mz.C?) de Hubertinghen en H. de Wilre. Grauwels, 1966, blz. 4 nr. 12. Bij navraag op het archief blijkt de oorkonde onvindbaar!

²⁶ Daris, notices I, blz. 453-454 nr.1. Coenen, deel I blz. 326 nr. 857.

²⁷ Coenen Limburgsche oorkonden IV, nr. 3481. Deel II Hoepertingen tot het einde van het ancien regime 1139-1794, onuitgegeven werk van C. Wijnen, blz. 16.

²⁸ Grauwels 1966, blz. 45 nr. 138. Coenen IV nr. 3180.

Genealogie van Hoepertingen

adellijk nonnenklooster te Heinsberg.²⁹

1223: Koenraad van Wilre, vir nobilis, had aan de abdij van Herkenrode, door tussenkomst van Diederik, graaf van Megen, de tienden van Hoepertingen gegeven, die hij van F(rederik II), graaf van Ysenberg en van A(dolf) graaf van der Marck, in leen hield.³⁰

1223: F(rederik II) graaf van Altena en A(dolf) van der Marck, schrijven aan Diederik, graaf van Megen dat het met hun toestemming is dat de edelman Koenraad van Wilre zijn tienden van Hoepertingen aan de abdij van Herkenrode afgestaan heeft.³¹

De dochters genoemd onder 3 en 4 zijn hypothetisch en gebaseerd op bezit van de tienden van Hoepertingen bij de echtgenoten, wellicht verkregen bij vererving.

Generatie III

III **Godfried van Hoepertingen**, zoon van **Koenraad van Hoepertingen (II)** en **N.N. van Heers**, Heer van Goetshoeven (Gossoncourt).

1223:

Godfried van Hoepertingen, ridder, had aan de abdij van Herkenrode het deel van de tienden (van Hoepertingen) verkocht dat hij in leen hield van Koenraad van Hoepertingen en van Anselm van Versaines. De bisschop van Luik keurt goed.³²

Een Godfried van Here (Heers), ridder, wordt genoemd als getuige in een schenkingsoorkonde van Herman van Mulenarken.³³ Verdere vermeldingen zijn niet bekend, mogelijk is hij identiek aan Godfried van Hoepertingen en wordt hij nu zo genoemd naar zijn moeder.

Reden voor deze veronderstelling is dat hij mogelijk de heer van Gutshoven (Gossoncourt), bij Heers is die gehuwd zou zijn met een van de elf dochters van Ywan van Montferrant³⁴, met een vermoedelijke zoon Ywan van Hoepertingen.

Ywan van Montferrant werd genoemd te zetelen op een burcht te Batheers, dus in de buurt van Heers. Hemricourt veronderstelt dat de achtste dochter van Ywan getrouwd is met de heer van Goetsenhoven bij Tienen, deze veronderstelling lijkt niet correct, ook Malcorps in zijn artikel zet er een vraagteken bij en veronderstelt Gutschoven bij Borgloon.³⁵ Opmerkelijk is dat na het verdwijnen van de Van Hoepertingers rond 1324 een nakomeling van Gijsbert de Lewis getrouwd met Oda dochter van Koenraad van Heers nl. Gilbert van Heers in 1339 heer van Gossoncourt (Gutshoven) genoemd wordt. Tevens is opvallend dat een andere nakomeling Van Heers nl. Lodewijk van Diepenbeek nakomeling van Jacob van Diepenbeek en Ode de Lewis in het bezit komt van "de villas van Emmeren en Hoepertingen" in ca. 1350. (zie hierna).³⁶ Overduidelijk is hier een familiaar verband met de geslachten Van Hoepertingen, de Lewis en Van Heers in de opvolging van bezittingen, die in de schoot van de

---

²⁹ Jos Habets, *Limburgsche Wijsdommen, dorpscosten en gewoonten, bevattende bank-laai en bosrechten* in: *Werken der vereeniging tot uitgave der bronnen van het oude vaderlandsche recht*, no. 12. Den Haag, 1891, blz.58. Friderich Kreetz, *Historia nobilis parthenonis Heinsbergensis etc.* Keulen, 1775 blz. 101-106. De oorspronkelijke oorkonden van de schenking werd op het kasteel Beusdal, bij Sinnich bewaard.

³⁰ Daris, notices I, blz. 455-456, nr. IV, Coenen deel I blz. 340, nr. 905.

³¹ Daris notices I blz. 457-459, nr. VIII, Coenen deel I blz. 340-341, nr. 906.

³² J. Daris, *Notice Historique sur les égilses du diocèse de Liège*, 1867, deel I, IV documents historiques, blz. 456- 457, Coenen, deel I, blz. 340 nr. 904.

³³ Coenen, deel II blz. 9 nr. 1029

³⁴ Zie over Montferrant: Dr. A. Malcorps, *Montferrant een Limburgs epos*, in: *Het oude land van Loon*, XII, 1957, blz. 37-56. Met dank aan Hans Vogels voor zijn informatie in diverse mails.

³⁵ Jacques de Hemricourt, *Miroir des Nobles de Hesbaye*, deel i, blz. 396 nr. 811, Malcorps blz. 39.

³⁶ Hemricourt 1925, blz. 224, 243 en 193.

familie blijven.

Hij was gehuwd met **N.N. Ywansdr. van Montferrant**.

Van hen is een kind bekend:

1 **Ywan van Hoepertingen**, zie IV.

Generatie IV

IV **Ywan van Hoepertingen**, zoon van **Godfried van Hoepertingen (III)** en **N.N. Ywansdr. van Montferrant**.

1237: Ywan van Hoepertingen wordt als getuige genoemd in een oorkonde van Arnold (IV), graaf van Loon.³⁷

juni 1261:

Herbert zoon van wijlen Ywan van Hoepertingen ziet af van zijn rechten op het patronaatschap van de kerk van Hoepertingen.³⁸

juni 1261:

Herbrecht, zoon van wijlen Ywan van Hoepertingen, ridder, verzaakt (ziet af) ten voordele van Herkenrode aan (van) zijn aanspraak op het patronaat van de kerk van Hoepertingen, vóór Renier, scolaster van Tongeren algemeen vicaris van de bisschop.³⁹

1265: Herbert en Godfried van Hoepertingen zonen van wijlen heer Ywan van Hoepertingen, ridder, zien van hun aanspraak af, ten voordele van Herkenrode, op het patronaat van de kerk van Hoepertingen, vóór Renier, scolaster van Tongeren.⁴⁰

Van hem en een onbekende vrouw zijn twee kinderen bekend:

1 **Herbert van Hoepertingen**.

2 **Godfried van Hoepertingen**.

De volgende vermeldingen zijn nog gevonden:

Op 14 januari 1324 wordt in een oorkonde betreffende de kapel van Bilrevelt vermeldt als lekenbroeder Ywan van Hoepertingen.⁴¹

15 januari 1336:

Jan van Wange en Ivan de Trisco, schepenen van Tienen, maken bekend dat Jan, zoon van wijlen Hendrik Bekkevoort, ten behoeve van Maria van Hoepertingen, moniale van Maagdendaal, afstand deed van al zijn rechten op 1 dagmaat akkerland en hof, gelegen te Hakendover aan het Kerchweghelken.⁴²

---

³⁷ Coenen, deel II, blz. 52 nr. 1165.

³⁸ Daris, notices, blz. 458 nr. IX.

³⁹ Daris, notices, blz. 458-459 nr. IX, Coenen, deel II, blz. 255 nr. 1794.

⁴⁰ Daris, notices, blz. 459-460 nr. X, Coenen, deel II, blz. 292 nr. 1907.

⁴¹ Coenen IV, nr. 3246.

⁴² Hendrik Delvaux, inventaris van het archief der abdij Maagdendaal te Oplinter, Brussel, 1965, blz. 351, nr. 709.